میلاد امام حسن عسکری(ع) را تبریک می‌گوییم

اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

پنجشنبه
• ۱۲ آبان ۱۴۰۱
• ۸ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴
• ۳ نوامبر ۲۰۲۲

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۵۰۶ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۱۸۸ • ۴ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

ملت دشمن را واقعا ناکام کرد

رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح روزگذشته (چهارشنبه) در آستانه ۱۳ آبان، روز ملی مبارزه با استکبار جهانی در دیدار پرشور صدها تن از دانش آموزان، ۱۳ آبان را تجسم شرارت‌های آمریکا و آسیب‌پذیری و امکان مغلوب شدن آن خواندند و با اشاره به دروغ وقیحانه و بی‌شرمانه آمریکایی‌ها در ابراز دلسوزی برای ملت ایران گفتند: در جنگ ترکیبی چند هفته اخیر، آمریکا، رژیم صهیونیستی بعضی از قدرت‌های موذی اروپا و برخی گروهک‌ها، همه امکانات خود را برای ضربه زدن به ملت ایران به میدان آوردند اما ملت به دهان بدخواهان زد و آنها را ناکام گذاشت.

۲

صنعت و هزار راه نرفته

۳

عکس: صمت

چهره

دولت وظیفه خود را در زمینه واردات خودرو انجام داد

وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشاره به اینکه دولت وظیفه خود را در زمینه واردات خودرو انجام داده، گفت: الان نوبت فعالان اقتصادی است.

به گزارش ایسنا، سید رضا فاطمی‌امین در حاشیه جلسه روز گذشته هیات دولت در جمع خبرنگاران درباره زمان ورود خودروهای خارجی به کشور، اظهار کرد: ما به‌عنوان دولت کار خود را انجام داده‌ایم. باید آیین‌نامه را تدوین می‌کردیم که این کار را انجام دادیم. قانون مجلس که ورود خودرو را منوط به ورود فناوری کرده، قانون خوبی است و سازکار خود را دارد که باید اجرا شود.

وی ادامه داد: الان نوبت فعالان اقتصادی برای پیگیری واردات خودرو است. تعداد زیادی درخواست واردات داشتند که پرونده تعدادی از آنها تکمیل و ثبت‌سفارش‌شان آغاز شد. دیگر باید زودتر کار خود را آغاز کنند و اگر در مسیر خود به مانعی برخوردند، ما آن را حل می‌کنیم.

فاطمی‌امین با تشکر از نمایندگان مجلس برای اعتماد مجدد به او، اظهار کرد: با این اعتماد برنامه‌های وزارت صمت تداوم می‌یابد و وضعیت کشور را رو به بهبود می‌برد. همه شاخص‌های اقتصادی کشور از جمله سرمایه‌گذاری، تولید، اشتغال و صادرات، مثبت و روند تورم در صنعت و معدن رو به کاهش است. مهم‌ترین موضوع تولید است. وقتی تولید حرکت کرد، بقیه مسائل هم رو به حل شدن می‌رود که این اتفاق افتاده است.

نوبت اول

«آگهی فراخوان مناقصه عمومی تأمین امور مربوط به باغبانی، نظافتی، خدماتی»

K.SICO

مناقصه شماره ۱۳۰۰۰ – د – ۴۰۱ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۱

موضوع مناقصه: تأمین امور مربوط به باغبانی، نظافتی و خدماتی از دو سایت پروژه در حال احداث در استان کردستان شهرستان‌های قروه و بیجار، نیروی خدمات و راننده مربوط به دفتر مرکزی مستقر در تهران و دفتر مستقر در شهر سنندج

شرایط شرکت در مناقصه: کلیه اشخاص حقوقی دارای شرایط و مدارک **الف:** رونوشت مصدق اساسنامه و تصویر روزنامه رسمی مبین آخرین تغییرات هیأت‌مدیره که بیش از ۲ سال از تاریخ آن سپری نشده باشد. **ب:** ارائه گواهی‌نامه معتبر تعیین صلاحیت شرکت‌های خدمات تأمین نیروی انسانی صادره توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی. **د:** ارائه کد اقتصادی. **هـ:** تصویر آخرین صورت‌های مالی حسابرسی شده. مناقصه‌گزار از بررسی و تعیین صلاحیت مناقصه‌گرانی که صورت‌های مالی مذکور را ارائه ننمایند معذور خواهد بود. **و:** سوابق کار، گواهی‌نامه حسن سابقه از کارهای قبلی.(کلیه مدارک فوق‌الذکر می‌بایستی قابل استعلام باشد.)

تذکر: صرفاً پیشنهادات ارسالی از سوی اشخاص حقوقی که موضوع اساسنامه آنها با موضوع مناقصه حاضر مرتبط باشد پذیرفته خواهد شد.

دستگاه مناقصه‌گزار: شرکت صنایع فولاد کردستان(سهامی خاص)

نوع فراخوان: مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای بدون ارزیابی کیفی

مدت اجرای قرارداد: به مدت ۳۶ ماه شمسی

نحوه دریافت اسناد مناقصه: متقاضیان با ارسال نماینده و در دست داشتن معرفی‌نامه کتبی و فیش واریزی به مبلغ ۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال به حساب شرکت صنایع فولاد کردستان به شماره حساب ۰۱۸۵۰۰۹۸۳۱ بانک تجارت بابت خرید اسناد به دفتر مرکزی شرکت به نشانی: تهران، خیابان شهید دستگردی، حد فاصل بلوار نلسون ماندلا و ولیعصر پلاک ۳۶۴ طبقه دوم واحد امور حقوقی و قراردادها مراجعه و اسناد مناقصه را دریافت نمایند.

مهلت دریافت اسناد: از روز انتشار این آگهی تا روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱۸.

مهلت تحویل اسناد مناقصه: روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۸.

نحوه ارسال اسناد مناقصه: متقاضیان می‌بایست اسناد و مدارک خواسته شده را تا ساعت ۱۶ آخرین روز مهلت ارسال مدارک به آدرس تهران، خیابان شهید دستگردی، حد فاصل خیابان نلسون ماندلا و ولیعصر پلاک ۳۶۴ طبقه دوم واحد امور حقوقی و قراردادها دبیرخانه کمیسیون معاملات تحویل و رسید دریافت نمایند.

میزان سپرده شرکت در مناقصه: ۱۰،۳۶۲،۲۶۴،۰۹۸ ریال است که متقاضیان می‌بایست آن را به صورت تضمین بانکی معتبر و یا فیش واریز نقدی به حساب بانکی شرکت ارائه نمایند.

متقاضیان می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن: ۸۸۶۵۸۰۹۲-۰۲۱ دفتر کمیسیون معاملات (داخلی ۱۱۸) آقای نوروزیان تماس حاصل فرمایند.

مناقصه‌گزار در رد یا قبول هر یک از پیشنهادات مختار خواهد بود و هزینه انتشار این آگهی به عهده برنده مناقصه است.

در شرایط برابر اولویت با مناقصه‌گران بومی می‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۸/۱۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۸/۱۴

شرکت صنایع فولاد کردستان(سهامی خاص)

نوبت اول

«مناقصه عمومی»

شرکت معدن کار باختر درنظر دارد جهت تامین ماشین‌آلات معدنی به شرح ذیل با گارانتی و اعتبار تامین قطعات را از طریق مناقصه عمومی اقدام نماید. از واجدین شرایط دعوت به عمل می‌آید پس از مراجعه به سایت www.madankarbakhtar.ir نسبت به دانلود اسناد مناقصه، تکمیل و تحویل آن حداکثر به مدت ۷ روز کاری پس از تاریخ درج آگهی به آدرس همدان - خیابان مهدیه - جنب بانک صادرات - کوچه توحید - بن‌بست کیانیان - درب دوم سمت راست واحد پشتیبانی آقای بابایی (شماره تلفن ۰۸۱۳۸۳۷۰۲۳۵ (داخلی ٤)) اقدام فرمایند.

ردیف	شرح	واحد	تعداد
۱	بیل مکانیکی معادل کوماتسو PC۶۰۰-۸ یا دوسان DX۵۳۰LCA-۷M	دستگاه	۵
۲	مینی لودر معادل S۲۵۰ یا NS۸۷	دستگاه	۲
۳	کامیون معدنی (با قدرت موتور ۱۶اسب بخار، حجم لگن ۲۰ مترمکعب و وزن کاری ۱۰.۸۲۰ کیلوگرم)	دستگاه	۱۴
۴	دریل واگن با توان حفاری با قطر ۵ اینچ معادل فورکاوا۱۲۰۰	دستگاه	۱۰

شرکت معدن کار باختر (سهامی خاص)

نوبت اول

فرخوان عمومی مناقصات یک مرحله‌ای

شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران در نظر دارد مناقصه ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است که مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ردیف	موضوع مناقصه	نوع مناقصه	شماره مناقصه در سامانه الکترونیکی دولت
۱	انجام کلیه فعالیت‌های سیویل، برق و مکانیک مربوط به ساخت سوله‌های تعمیراتی، گمرک و بخشی از ساختمان نقلیه کارخانه شمش	تجدید مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای با ارزیابی کیفی (فشرده)	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۴۱
۲	تهیه و تامین، حمل، نصب، تست، راه‌اندازی و تحویل فیلتر پرس واحد ۱۴ شرکت آلومینای ایران	عمومی یک‌مرحله‌ای	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۵۲
۳	تهیه و تامین، حمل، نصب، تست، راه‌اندازی و تحویل فیلتر kelley واحد ۱۳ شرکت آلومینای ایران	عمومی یک‌مرحله‌ای	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۵۳

مهلت دریافت اسناد مناقصه از سامانه (ردیف ۱ جدول): از مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱٤ لغایت مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۱ می‌باشد.

مهلت ارائه پیشنهاد: مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۶ می‌باشد.

زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۱:۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۸ می‌باشد.

مهلت دریافت اسناد مناقصه از سامانه (ردیف‌های۲ و ۳ جدول): از مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۱٤ لغایت مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۱ می‌باشد.

مهلت ارائه پیشنهاد: مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۳ می‌باشد.

زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۲:۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۸ می‌باشد.

اطلاعات تماس مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: استان خراسان شمالی- شهرستان جاجرم- مجتمع تولید آلومینا، به شماره تلفن ۳۲۶۰۵۳٤۸ - ۰۵۸ و فکس ۰۵۸-۳۲۲۷۲٤۸۷

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ٤۱۹۳٤ - ۰۲۱

دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸ - ۰۲۱

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۸/۱۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۸/۱۴

روابط عمومی شرکت آلومینای ایران

سر مقاله

نگاه به صادرات سنتی است

محمدرضا مودودی
مدیر خانه ترویج تجارت جهانی

تجارت خارجی قریب یک دهه است از نفس افتاده و سال‌هاست در جاده توسعه و رشد به بن‌بست خورده و توان رکوردزنی تازه را از دست داده است! آمارها شهادت می‌دهند سال‌هاست صادرات غیرنفتی ما پشت سد ۵۰ میلیارد دلار متوقف شده و باوجود تمام شعارها و برنامه‌ها، توان شکستن این سد را ندارد. گرچه در آغاز کار هر دولتی، وزیران تازه‌نفس با سری پرشور سخن از افق صادراتی ۱۰۰ میلیارد دلاری و بیشتر می‌گویند و امیدی تازه در جان فعالان اقتصادی می‌دمند، اما گذر زمان خیلی زود گرمای احساسات و هیجان‌شان را فرومی‌نشاند و آنها را ناگزیر به پذیرش واقعیت تلخ و سرمای استخوان‌سوز «ناتوانی» می‌کند. تجربه‌ای که البته نه فقط مختص تجارت خارجی، بلکه قابل تعمیم به تمام حوزه‌های اقتصادی و غیراقتصادی دیگر نیز هست؛ از کنترل قیمت‌ها و تنظیم بازار و مهار نرخ تورم و حفظ ارزش پول ملی گرفته تا کنترل نقدینگی و ساماندهی بازار سرمایه و بورس و تولید مسکن و خودرو ارزان و مبارزه با رانت و فساد گسترده.

اما نکته دردناک این است که حتی درک این مهم که راه‌حل بسیاری از معضلات اقتصادی موجود، روان‌سازی و تسهیل فضای تجارت خارجی است نیز هنوز محقق نشده و اصراری جدی بر یافتن راه‌حل‌هایی جز آنچه علمی است و به تجربه در دنیا اثبات شده، وجود دارد!

گرچه چند سالی است آمار واردات همسایگان ایران از دنیا، ذهن مسئولان ذی‌ربط را قلقلک می‌دهد که راهکار توسعه صادرات را در افزایش سهم ایران از بازار همسایگان بجویند و با افزایش سهم اندک ۲ درصدی ایران از این بازار پیرامونی به بیش از ۴ درصد، جهشی را در توسعه صادرات غیرنفتی ایران رقم بزنند و در این میان، اطلاعاتی از ظرفیت‌های بالقوه کالا و بازار همسایگان نیز که توسط سازمان توسعه تجارت تهیه شده، ملاک و مبنای شعارهای مقامات ذی‌ربط شده؛ اما واقعیت این است که تحقق این شعار یکی از سخت‌ترین و پیچیده‌ترین اقدامات است. چرا؟

نخست به آن دلیل که فقط ۵ کشور نخست مقصد صادراتی ایران بیش از ۷۵ درصد کل بازار صادراتی ما را در اختیار دارند و محصولات ما را جذب می‌کنند که این رقم در سال ۸۷ حدود ۴۵ درصد بود و معنای آن تنوع بهتر بازارهای صادراتی ایران در آن سال‌ها نسبت به امروز است؛ به‌عبارت دیگر، جغرافیای صادراتی ایران هر روز در حال کوچک‌تر شدن است و گرچه این ۵ کشور از ظرفیت بالایی برای تجارت برخوردارند، اما رقابت در آن بازارها نیز بسیار سخت و حرفه‌ای است.

افزایش سهم از ۲ به ۴ درصد بازار وارداتی همسایگان به‌معنی ۲ برابر کردن میزان فعلی صادرات غیرنفتی به همسایگان است. در حال‌حاضر ارزش صادرات غیرنفتی ایران به همسایگان حدود ۲۵ میلیارد دلار است که تقریبا ۵۵ درصد کل صادرات غیرنفتی کشور را تشکیل می‌دهد؛ به‌عبارت دیگر برای ۲ برابر کردن این رقم، صادرات غیرنفتی فعلی باید به ۵۰ میلیارد دلار برسد. حال آنکه چین یکی از شرکای اصلی تجاری ایران با سهم بیش از ۲۲ درصدی است و در طول ۱۰ سال گذشته هیچ‌گاه صادرات غیرنفتی کشور فراتر از ۵۰ میلیارد دلار نرفته و اگر کشورهای مقصد نیز متقاضی باشند، در کشور امکان و زیرساخت لازم برای توسعه صادرات بیش از این میزان فراهم نشده است. فراموش نکنیم کاهش ارزش پول ملی و یارانه‌ای بودن مواد اولیه بسیاری از محصولات صادراتی در سال‌های اخیر نیز نتوانست آمار صادرات غیرنفتی ما را بهبود بخشد و هرگاه بستری برای صادرات مهیا می‌شد، به‌بهانه تنظیم بازار و پیشگیری از تورم و کمبود، صادرات آن اقلام ممنوع و بروکراسی صادرات کالای مربوطه پیچیده‌تر می‌شد. ارزش واردات همسایگان از دنیا حدود ۱۱۰۰ میلیارد دلار است که سهم ۵ کشور اول همسایه از آن (امارات، ترکیه، روسیه، عربستان و پاکستان) بیش از ۸۰ درصد (بیش از ۹۰۰ میلیارد دلار) است. ارزش صادرات غیرنفتی ایران به این کشورها (جز عربستان که تقریبا صفر است) حدود ۱۲ میلیارد دلار (حدود ۵۰ درصد کل صادرات به همسایگان) است و چنانچه بخواهیم ارزش صادرات خود به همسایگان را افزایش دهیم، تقریبا همین کشورها مستعد جذب هستند. حال پرسش کلیدی این است که چنانچه این پذیرش و ظرفیت وجود دارد، چرا تاکنون به‌کار گرفته نشده و اگر وجود دارد، برنامه‌های مشخص دولت برای گسترش نفوذ صادراتی در این بازارها چیست؟

فراموش نکنیم که سهم محصولات با فناوری بالا در سبد صادراتی ما بسیار پایین است، این در حالی است که در ترکیب سبد وارداتی این کشورها، محصولات فناورانه سهم بالایی دارند و ایران در این زمینه حرفی برای گفتن ندارد و غالب محصولات صادراتی ما یا محصولات سنتی هستند یا محصولات صنایعی که فناوری پایین یا متوسط دارند و برای افزایش صادرات هم باید به سرمایه‌گذاری فناورانه در تولید با مقیاس بین‌المللی فکر کرد و هم اینکه زیرساخت‌های لازم برای افزایش حجم تبادلات تجاری را گسترش داد.

صرف‌نظر از سایر موارد مهمی که در این مقال نمی‌گنجد، نکته مهم و مغفول دیگر، نگاه غالب به توسعه صادرات غیرنفتی است که متاسفانه هنوز همان نگاه سنتی صادرات محصول است و اهمیت ناچیزی برای صادرات محصولات دیجیتالی، گردشگری، توریسم درمانی، بلاک‌چین، اعزام نیروی کار و صادرات محصولات فرهنگی قائلیم، در حالی که امروزه این فعالیت‌ها نه‌تنها بیشترین سهم ارزشی را در بازار جهانی به خود اختصاص داده‌اند، بلکه در شرایط تحریمی فعلی نیز امکان رصد و تحریم آنها بسیار ناچیز است. این گویا از ذکاوت بالای طراحان تحریم بوده که می‌دانستند شکستن عادت‌های قدیمی برای ایرانیان بزرگ‌ترین مانع چالاکی، نوآوری، خلق و بهره‌گیری از فرصت‌ها و در نتیجه بی‌اثرسازی تحریم‌هاست!

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار صدها تن از دانش‌آموزان:

ملت دشمن را واقعا ناکام کرد

رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح امروز (چهارشنبه) در آستانه ۱۳ آبان روز ملی مبارزه با استکبار جهانی در دیدار پرشور صدها تن از دانش آموزان، ۱۳ آبان را تجسم شرارت‌های آمریکا و آسیب‌پذیری و امکان مغلوب شدن آن خواندند و با اشاره به دروغ وقیحانه و بی‌شرمانه آمریکایی‌ها در ابراز دلسوزی برای ملت ایران گفتند: در جنگ ترکیبی چند هفته اخیر، آمریکا، رژیم صهیونیستی بعضی از قدرت‌های موذی اروپا و برخی گروهک‌ها، همه امکانات خود را برای ضربه زدن به ملت ایران به میدان آوردند اما ملت به دهان بدخواهان زد و آنها را ناکام گذاشت.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای همچنین با اشاره به کشتار تعدادی از دانش‌آموزان در مقابل دانشگاه تهران در ۱۳ آبان ۱۳۵۷ و هجوم دانشجویان به سفارت آمریکا در ۱۳ آبان ۵۸ گفتند: در آن هجوم اسناد فراوانی از خیانت‌ها، دخالت‌ها و غارت منابع ایران به دست دولت آمریکا در رژیم ستم‌شاهی و نیز توطئه‌های مختلف آنها علیه انقلاب اسلامی به دست آمد که با وجود تأکید بر گنجانده شدن مضامین آنها در کتاب‌های درسی، متأسفانه این کار انجام نشده است.

رهبر انقلاب اصرار آمریکایی‌ها بر «آغاز چالش میان ملت ایران و آمریکا به‌واسطه هجوم به لانه جاسوسی» را دروغی بزرگ برشمردند و افزودند: این چالش در ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ و هنگامی آغاز شد که آمریکا به کمک انگلیس، حکومت ملی مصدق را با کودتایی ننگین سرنگون کرد.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای سخنان این روزهای سیاستمداران آمریکایی را درباره طرفداری از ملت ایران، اوج بی‌شرمی و ریاکاری خواندند و با طرح یک پرسش خطاب به آنها گفتند: آیا کاری علیه ملت ایران هست که شما در این ۴ دهه توانایی انجام آن را داشته‌اید اما انجام نداده باشید؟ اگر هم کاری مثل جنگ مستقیم نظامی انجام نداده‌اید، یا نمی‌توانستید و یا از جوانان ایرانی ترسیده‌اید.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای گفتند: البته برخی حوادث را ما هرگز فراموش نکرده و نمی‌کنیم و درباره شهادت سلیمانی پای حرفی که زده‌ایم ایستاده‌ایم و در وقت خودش به آن عمل خواهد شد.

رهبر انقلاب اسلامی، آمریکای امروز را همان آمریکای دیروز و آمریکای ۲۸ مرداد و آمریکای حامی صدام دانستند و گفتند: البته شیوه اعمال دشمنی آنها با گذشته دارای تفاوت‌هایی است و پیچیده‌تر شده است ولی ما به جوانان و دست‌اندرکاران خود اعتماد داریم و می‌دانیم که می‌توانند بر این شیوه‌های پیچیده فائق بیایند و باید کاملاً هوشیار بود.

ایشان یکی دیگر از تفاوت های آمریکای دیروز و آمریکای امروز را، اتفاق نظر بسیاری از تحلیل‌گران سیاسی دنیا مبنی بر روند رو به افول آمریکا دانستند و افزودند: نشانه‌های این افول آشکار را می‌توان در مشکلات بی‌سابقه داخلی آمریکا در زمینه های اقتصادی و اجتماعی و اخلاقی تا اختلافات و دو دستگی‌های خونین داخلیِ آمریکا مشاهده کرد.

رهبر انقلاب اسلامی یکی دیگر از نشانه‌های افول آمریکا را خطای محاسباتی آمریکا در مسائل دنیا برشمردند و گفتند: یک نمونه از این خطای محاسباتی، حمله ۲۰ سال قبل آمریکا به افغانستان برای ریشه‌کنی طالبان است که با جنایات و کشتار فراوانی همراه بود اما بعد از ۲۰ سال به دلیل بدفهمی مسائل، مجبور به خروج از افغانستان شدند و این کشور را تقدیم طالبان کردند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای حمله به عراق و ناکامی در رسیدن به اهداف مورد نظر را نمونه دیگری از خطای محاسباتی آمریکایی‌ها خواندند و افزودند: آمریکایی‌ها از ابتدا به دنبال گماردن افراد آمریکایی و یا وابستگان به خود بودند و شرایط کنونی عراق و حضور سیاستمداران عراقی در رأس کار با انتخابات هیچگاه مورد نظر آنها نبود اما در اینجا هم شکست خوردند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به نقش آشکار آمریکا در اغتشاشات چند هفته اخیر در کشور، افزودند: اطلاعیه مشترک وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه درباره اغتشاش‌ها حاوی اطلاعات و کشفیات مهمی بود و نشان می‌دهد دشمن برای تهران و شهرهای بزرگ و کوچک برنامه‌ریزی کرده بود و طراحی داشت.

ایشان حضور برخی نوجوانان و جوانان در کف میدان را ظاهر قضیه دانستند و خاطرنشان کردند: این‌ها بچه‌های خودمان هستند و ما با اینها بحثی نداریم چون به دلیل برخی هیجان‌ها و احساسات و برخی بی دقتی‌ها در مسائل وارد میدان شدند، اما مهم صحنه گردانان اصلی هستند که با نقشه و برنامه وارد شدند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای خاطرنشان کردند: کسانی هم بودند که با طراحی و نقشه وارد میدان شدند و با دستگاههای خارجی مرتبط بودند و مرتکب جنایت شدند این موضوع بسیار مهمی است که باید به آن توجه ویژه شود.

ایشان قضیه شاهچراغ و کشتار مردم و کودکان را جنایتی بزرگ خواندند و گفتند: پسربچه‌های دانش‌آموزی که در این حادثه به شهادت رسیدند چه گناهی کرده بودند؟ پسر بچه‌ای که در این جنایت، پدر و مادر و برادر خود را از دست داد و دچار چنین غم بزرگی شد، چه گناهی کرده است؟ آن طلبه جوان و متدین و حزب اللهی، آرمان عزیز که در تهران زیر شکنجه به شهادت رسید و پیکر او را در خیابان رها کردند، چه گناهی کرده بود؟

رهبر انقلاب اسلامی در ادامه نوجوانان و جوانان را خطاب قرار دادند و گفتند: نوجوان و جوان امروز بر خلاف نوجوان و جوان قدیم یک عنصر بالغ و عاقل و خردمند و صاحب فکر و تحلیل است و این به برکت انقلاب اسلامی به‌وجود آمده است زیرا قبل از انقلاب جوانان آنقدر سرگرم مسائل بیهوده و شهوت‌رانی بودند که امکان توجه به مسائل اصلی کشور وجود نداشت.

ایشان تأکید کردند: این حقیقت یعنی ذهن فعال نوجوان و جوان امروزی و صاحب تحلیل و فکر بودنِ او را دشمن هم متوجه است و برای مقابله با آن از طریق تولید و تکرار حجم عظیم محتوای دروغ در شبکه‌های مجازی اقدام می کند.

رهبر انقلاب اسلامی با اشاره به انبوه محتواهای دروغ، تهمت و سخنان انحرافی که برای ذهن فعال جوانان تهیه می شود، گفتند: تأکید مکرر و چندین باره بر جهاد تبیین به همین علت است و قبل از اینکه دشمن محتوای دروغ و انحرافی تولید کند باید محتواهای حقیقی و صحیح در داخل تولید شود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: به مسئولین رسانه‌ها و امور ارتباطات می‌گویم که در زمینه تولید محتوا و جهاد تبیین و برنامه‌ریزی برای آن احساس مسئولیت کنید و درک کنید که چرا دشمن بر روی برخی کلمات و اسامی حساس است و جلوی آنها را می‌گیرد.

رهبر انقلاب، جوانان را به احساس مسئولیت در مقابل بمباران پرحجم و پرتکرار ذهن جوان ایرانی با مطالب دروغ، فراخواندند و گفتند: در مقابل این برنامه‌ی دشمن احساس مسئولیت کنید و برای تشخیص حقیقت و حرف درست از دروغ تلاش کنید.

ایشان افزودند: افرادی را هم که معاند نیستند اما بر اثر غفلت یا بدفهمی و شنیدن مطالب نادرست در رسانه‌ها با دشمن هم‌صدایی می‌کنند، بدون دعوا کردن، و با نوشتن و پیام دادن و استدلال، مراقبت و ارشاد کنید.

ایشان اتفاقات چند هفته اخیر را «جنگی ترکیبی» و نه صرفاً اغتشاشات خیابانی دانستند و خاطرنشان کردند: دشمن یعنی آمریکا، رژیم صهیونیستی، بعضی از قدرتهای موذی و خبیث اروپایی و برخی از گروهکها با همه امکانات به میدان آمدند و با استفاده از دستگاههای اطلاعاتی، رسانه‌ای و ظرفیت فضای مجازی، و بهره‌گیری از تجربیات گذشته در ایران و بعضی از کشورهای دیگر تلاش کردند به ملت ضربه بزنند.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای افزودند: البته ملت به‌معنی واقعی در دهان بدخواهان زد و آنها را ناکام کرد.

دستور رئیس‌جمهوری برای مبارزه با فساد

سخنگوی دولت با اشاره به انتظارات از دولت سیزدهم در جهت از بین بردن ریشه‌های فساد به ویژه فساد اداری از تاکید ویژه رئیس‌جمهوری و صدور دستوراتی از سوی وی در این زمینه خبر داد.

به گزارش ایسنا، علی بهادری جهرمی در حاشیه جلسه امروز هیات دولت در جمع خبرنگاران اظهار کرد: امروز در جلسه هیات دولت نخستین دستور جلسه بررسی گزارش نماینده ویژه رئیس‌جمهوری در امر مقابله با فساد بود که گزارش مبسوطی در زمینه ارزیابی عملکرد دستگاه‌های اجرایی در حوزه مبارزه با فساد ارائه شد.

وی افزود: نقاط قوت و ضعف دستگاه‌های اجرایی مورد بحث قرار گرفت و از عملکرد برخی دستگاه‌ها تقدیر شد. برخی نقاط ضعف در فرآیندهای اداری در روش‌ها یا در قوانینی که ممکن است منشاء نفوذهایی برای تخلف یا فساد باشد بررسی و تأکید شد که سرعت‌بخشی به اصلاح آنها انجام شود.

سخنگوی دولت یادآور شد: انتظاری که مردم از این دولت در جهت از بین بردن ریشه‌های فساد به ویژه فساد اداری دارند، رئیس‌جمهوری تأکید ویژه‌ای داشتند و دستوراتی در این زمینه داده‌اند. بهادری جهرمی همچنین اعلام کرد: در جلسه امروز شمس‌الدین فرزادی‌پور به عنوان مدیرعامل شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی انتخاب شد.

وی با اشاره به مصوبات امروز هیات دولت، اظهار کرد: با توجه به مشکلاتی که در فرآیند اجرایی‌شدن آیین‌نامه پرداخت تسهیلات بهسازی و نوسازی مسکن روستایی وجود داشت، دولت با پیشنهاد اصلاحی وزارت راه در این زمینه موافقت کرد.

بهادری جهرمی ادامه داد: به پیشنهاد وزارت کشور و سازمان برنامه و بودجه مبلغی نزدیک به صد میلیارد تومان برای جبران خسارات ناشی از زلزله در هرمزگان که پیش از این اتفاق افتاده بود، در اختیار استان قرار گرفت.

سخنگوی دولت یادآور شد: با توجه به ایرادی که شورای نگهبان در زمینه اساسنامه سازمان توسعه و بهره‌برداری فناوری‌های نوین آب‌های جوی وصول شده بود، در این جلسه ایرادات مورد نظر رفع شد تا این سازمان در قالب یک موسسه دولتی و تخصصی ان‌شاءالله کار خود را آغاز کند. وی همچنین اعلام کرد: دولت با آیین‌نامه اجرایی پرداخت کمک معیشت ماهانه به جانبازان و آزادگانی که فاقد شغل هستند موافقت کرد.

بهادری جهرمی با اشاره به طرح‌های نیمه‌کاره در سال‌های گذشته، اظهار کرد: یکی از مسائل مورد مطالبه مردم همین موضوع بوده که دولت آیین‌نامه‌ای با هدف مشارکت بخش غیردولتی برای اتمام این طرح‌ها به تصویب رساند تا با اجرایی‌کردن این آیین‌نامه، بخشی از بار روی زمین مانده سال‌های گذشته را با مشارکت بخش‌های دولتی و دولت از زمین برداشت.

وی تاکید کرد: با هدف حمایت از اشتغال مددجویان کمیته امداد به ویژه زنان سرپرست خانوار تحت پوشش این کمیته، دولت با اساسنامه صندوقی که به منظور ضمانت تسهیلات اشتغال این عزیزان در ک

رأس مبارزه با امریکا کار کردن برای مردم است

رئیس مجلس شورای اسلامی با اشاره به فرا رسیدن سالروز ۱۳ آبان، جهان بدون امریکا را جای زیباتری دانست.

به گزارش ایسنا، محمدباقر قالیباف در نطق پیش از دستور خود در جلسه علنی امروز (چهارشنبه) مجلس شورای اسلامی ضمن گرامیداشت سالروز ۱۳ آبان ماه روز دانش آموز و تسخیر لانه جاسوسی امریکا، گفت: جهان بدون امریکا جای زیباتری است.

رئیس مجلس شورای اسلامی بیان کرد: ایالات متحده امریکا به عنوان تجسم استکبار جهانی در چند دهه گذشته بارها علیه اراده ملت‌ها وارد عمل شده است و از هیچ اقدامی از قبیل کودتا، تمهید جنگ داخلی، تسلیح گروه‌های تروریستی افراط گرا، اشغال و تدارک انقلاب‌های فرمایشی و طراحی شده پرهیز نمی‌کند.

وی با بیان اینکه امریکا به طور ساختاری در جهان مانع از تحقق اراده ملت‌ها می‌شود، تصریح کرد: ملت ایران چهار دهه پیش از این با انقلاب مردمی و پس از آن با اشغال جایگاه جاسوس پروری سفارت امریکا تصمیم گرفت تا اراده خود را بر اراده مستکبر تحمیل کند. ملت ایران تصمیم گرفت که دیگر شخص اول کشور گوش به فرمان فلان دیپلمات درجه دومی امریکا نباشد و اراده هیچ مستکبری نتواند خاک و استان ایران را از کشور جدا کند.

قالیباف در ادامه یادآور شد: ایرانیان سیزدهم آبان ماه ۵۸ با اشغال سفارت امریکا به جهان ثابت کردند که دوران کودتا کردن در این خاک به پایان رسیده است و قدرت استکبار در برابر اراده ملت‌ها همچون پر کاهی در مقابل طوفان است. امریکا با اعمال تحریم علیه ملت ایران، پشتیبانی از صدام در دوران دفاع مقدس، تشکیل شبکه‌های جاسوسی و خرابکاری و ترور در ایران، حمایت از گروه‌های تروریستی با هدف بر هم زدن امنیت کشور، متحد کردن توان رسانه‌ای برای تولید اخبار دروغ علیه ایران، کارشکنی در پیشرفت‌های علمی کشور به خصوص در حوزه هسته ای، حمایت از رژیم قاتل صهیونیستی، حمایت از آشوب و ناامنی در کشور و بسیاری اقدامات دیگر تلاش کرد تا به مردم جهان هشدار دهد که اگر شما هم مسیر استقلال را در پیش بگیرید باید منتظر جنگ، تحریم و تهدید باشید.

وی افزود: این وعده الهی است که عاقبت تبهکاران و مستکبرین با تمام قدرت نظامی و امنیتی و رسانه‌ای تسلیم اراده ملت‌ها خواهد شد.

رئیس مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه «جهان بدون امریکا جای زیباتری است»، تاکید کرد: در حوادث اخیر نیز امریکا و شبکه جاسوسی و عوامل خرابکار آنها برنامه‌ای پیچیده و ویژه‌ای طراحی کرده بودند اما این بار هم همچون گذشته در مورد ملت آگاه ایران اشتباه کردند. همه مردم از جمله منتقدین و معترضان عاشق هر وجب از خاک ایران هستند.

به تحریم طلبان، جنگ افروزان و تروریست‌ها باج نخواهد داد و آنها مطالبات مد نظر خود را همزمان با اعلام انزجار از دخالت کودتاچیان امریکایی پیگیری خواهند کرد و ما وظیفه داریم بستر لازم را برای شنیدن و اقدام متناسب آن فراهم کنیم تا امید دشمن برای فرصت طلبی را ناامید کنیم.

قالیباف خاطرنشان کرد: امریکا می‌داند که امروز مردم جهان در آستانه رسیدن به همان آگاهی تاریخی ضد استکباری هستند که ملت ایران چهار دهه پیش به آن رسیده بود و به همین دلیل همه توان خود را برای بن بست نمایی در ایران اسلامی به کار گرفته است.

وی در پایان گفت: قبلا هم تاکید کرده ام که راس مبارزه با امریکا کار کردن و کار کردن برای مردم است. فقط شعار دادن کافی نیست. امروز هر کسی باری از مشکلات مردم بردارد مشتی محکمی بر دهان امریکا زده است و به لطف الهی مردم آزاده ایران در برابر این نقشه نیز ان‌شاءالله پیروز بیرون خواهند آمد.

صنعت و هزار راه نرفته

دولت سیزدهم در بخش صنعت با پرونده‌ای از کارهای انجام‌نشده روبه‌رو بود که طی دولت‌های قبل، روی‌هم انباشته شده‌اند؛ از این‌رو مسئولیت این دولت و دولت‌های بعدی سنگین و سنگین‌تر می‌شود. در ادامه کارشناسان حوزه صنعت و اقتصاد در گفت‌وگو با صمت به چالش‌ها و ابرچالش‌های موجود در این دو حوزه اشاره دارند که می‌خوانید.

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

فشارهای بیرونی

امین دلیری، کارشناس اقتصاد و مدرس دانشگاه: بیشتر مشکلات و چالش‌های اقتصادی کشور ریشه در مدیریت داخلی دارد و بسیاری دیگر به عوامل متعدد بیرونی مرتبط است. بسیاری از این معضلات اقتصادی ناشی از دشمنی بی‌حدوحصر امریکا و متحدان او در اعمال فشارهای حداکثری بر اقتصاد ایران بوده است.

■ تصمیمات ارزی

برخی از مسئولان کشور برای مقابله با خنثی کردن تحریم‌ها، تصمیم‌های اشتباهی اتخاذ کردند. تصمیماتی مانند فروش بی‌رویه سکه و اختصاص ارز ۴۲۰۰ تومانی به تعداد زیادی از متقاضیان ارز و افزایش ۲۰۰ درصدی قیمت بنزین. افزایش نرخ برابری ارز تا مرز ۳۰ هزار تومان موجب شد بهای کالاها و خدمات ضروری مردم و همچنین قیمت تمام‌شده محصولات داخلی سیر افزایشی داشته باشند و هرچند روز یک‌بار تغییرات قیمتی را تجربه کنند. نتیجه این تحولات به بدترشدن شرایط منتهی و به عامه مردم فشار مضاعفی تحمیل شد. در این دوران پرمشقت، تصمیمات شتابزده مدیریتی برای اقتصادی بیشتر اثر معکوس داشت؛ بنابراین رئیس‌جمهوری سیزدهم با ابرچالش‌هایی مانند نرخ تورم بالا، حجم بالای نقدینگی، کسری بودجه سنگین، نرخ بالای بیکاری و به‌ویژه نرخ بالای بیکاری فارغ‌التحصیلان دانشگاهی، کاهش شدید سرمایه‌گذاری در بخش تولید و راه‌اندازی ظرفیت‌های خالی واحدهای تولیدی و تضییقات و آلام ناشی از سختی معیشت مردم و دیگر مشکلات اقتصادی و مالی و درآمدی که قبلا به آنها اشاره داشته‌ایم، روبه‌رو شد.

■ اصلاح نظام توزیع مالی

همان‌طور که تاکید شد باید نخستین اولویت در اقتصاد و صنعت رسیدگی به وضعیت معیشت مردم است. این موضوع کار سختی نیست، چون نیاز به منابع مالی زیادی ندارد و با اصلاح نظام توزیع، عملی است. کالاهای اساسی و ضروری مردم باید با روش‌های مناسب توزیع شوند و به‌دست مصرف‌کنندگان برسند. ابزارهای لازم با توجه به طراحی سامانه‌های هوشمند وجود دارد و فقط همت، جدیت و اراده در عمل و اجرای مسئولان ذی‌ربط را می‌طلبد تا مردم تغییر و تحولاتی را در وضعیت معیشت خود احساس کنند. این نخستین اقدام مهمی است که اعتماد را به ۷۰ درصد جامعه که منتظر چنین روزی هستند، برمی‌گرداند.

رئیس‌جمهوری سیزدهم با جلب اعتماد عمومی بهتر می‌تواند برنامه‌های اصلاحی خود را بدون مانع اجرایی کند.

■ راه‌اندازی دوباره واحدهای تولیدی

دومین اولویت، راه‌اندازی واحدهای تولیدی تعطیل یا واحدهایی است که با ظرفیت‌های پایین مشغول فعالیت هستند، تا در اسرع‌وقت موانع در مسیر فعالیت آنها برداشته شود. در گام بعدی، ضوابط دست‌وپاگیر و مزاحم و قوانین و مقررات زائد سر راه سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در بخش تولیدات اعم از صنعت، کشاورزی و دامی کشور باید برداشته شوند یا به حالت تعلیق درآیند. غیر از رعایت مقررات زیست‌محیطی که دولت باید روی آنها نظارت داشته باشد، در بقیه موارد، سرمایه‌گذار بخش خصوصی با محاسبه هزینه‌فایده پروژه تولیدی خود، بهتر می‌تواند تصمیم‌گیری کند.

■ ضرورت امتیازدهی

اگر دولت بخواهد سرمایه‌گذاری‌های بخش خصوصی را به سوی تولیدات اساسی و ضروری هدایت کند باید با ایجاد انگیزه‌ها و مشوق‌های مالی و تسهیلات مالیاتی و بیمه‌ای، آماده‌سازی زیرساخت‌هایی مانند آب، برق، گاز و وسایل ارتباطی را در دستور کار قرار داده و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی را به این سمت سوق دهد. ایجاد شهرک‌های صنعتی نمونه‌ای از اقدامات انجام‌شده برای آماده‌سازی زیرساخت‌ها از سوی دولت است. همزمان با اجرای برنامه‌های اصلاحی در راستای مهار نرخ تورم، رشد نقدینگی و کسری بودجه از طریق کاهش هزینه‌های جاری با اصلاح نظام اداری کشور و منطقی‌کردن روند رشد بازار سرمایه نسبت‌به واکنش به تغییرات متغیرهای اقتصادی که به موازات بازار سرمایه دارای نوسان‌های فصلی یا دستوری هستند باید واکنش این برنامه‌های اصلاحاتی را در بازار طلا و ارز موردتوجه قرار داد.

■ اصلاح رویه مبادلات

دیگر برنامه‌های اصلاحی دولت در زمینه مبادلات تجاری باید براساس برنامه‌های اقتصادی باشد. صادرات محصولات داخلی که دارای بازارهای دائمی در خارج از کشور هستند، باید موردحمایت دولت باشد یا واردات کالا در قالب تنظیم تعرفه‌های ترجیحی برای کالاهای اساسی، ضروری و مواد اولیه، کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای باشد. کالاهای غیرضروری و لوکس نیز فقط به‌منظور کسب درآمدزایی برای دولت و به‌لحاظ جلوگیری از قاچاق باید در برنامه‌های دولت موردتوجه باشند. علاوه‌بر این، رئیس‌جمهوری باید موانع ایجادشده سر راه کالاهای صادراتی و انتقال ارز حاصل از صادرات را با ایجاد تعامل سازنده در مناسبات بین‌المللی و افزایش مراودات تجاری با کشورهای دوست برداشته و فعالیت این بخش‌ها را تسهیل کند.

■ مبارزه با رانت

از دیگر اولویت‌های بسیار مهم در اقتصاد و صنعت، مبارزه ریشه‌ای با فساد، رانت‌خواری و زدوبندهای فسادآلود در روابط ناسالم اقتصادی است. ماموریت بزرگی در راه مبارزه با فساد و ویژه‌خواری داریم و باید به‌طور خستگی‌ناپذیر تلاش برای خشکاندن این پدیده مذموم را ادامه دهیم. اگر برنامه تعریف‌شده روشنی برای انجام موضوعات اشاره شده نداشته باشیم، انجام آنها سخت است و در مقابل اگر گام‌به‌گام مراحل اصلاح و جراحی اقتصاد را به‌دست افراد متخصص و مجرب بدون هیاهو و شتابزدگی بسپاریم و یک تیم اقتصادی هماهنگ این ماموریت خطیر و مهم را برعهده گیرد، آسان است. مسئولان دولتی باید با رصد برنامه‌های در دست اجرا با ایجاد سامانه‌های هوشمند نظارت عالی متمرکز، هدایت دولت را با یک نظارت راهبردی و عالی از سوی سامانه‌های هوشمند دنبال کنند. مقاطع حساس، فرصت آزمون‌وخطا نیست و باید نسبت به هر اقدامی آگاه بود و از عهده اجرا برآمد.

> امین دلیری: راه‌اندازی واحدهای تولیدی تعطیل یا واحدهایی که با ظرفیت‌های پایین مشغول فعالیت هستند، از اولویت‌های مهم است که باید در اسرع‌وقت به آنها رسیدگی شود

خصولتی‌ها و رانت اقتصادی

احسان سلطانی، پژوهشگر و مشاور اقتصادی و صنعتی: در دو دهه گذشته عمده توسعه صنعتی در صنایع بزرگی بوده که خصولتی اداره می‌شوند، چراکه منابع رانتی در اختیار دارند. در این بین به توسعه صنایع دیگر که درجه خصولتی کمتری دارند و در حوزه توزیع رانت با سایر صنایع برابر نیستند، توجه کمتری شده، در حالی‌که صنایع کوچک و متوسط مربوط به بخش خصوصی واقعی هستند.

این صنایع تقریبا به حال خود رها شده‌اند. در دولت و مجلس توجه ویژه به بنگاه‌های خصولتی شده در حالی که باید از این صنایع که کاملا مربوط به بخش خصوصی هستند، حمایت شود و منابع موردنیازشان را تامین و تضمین کنند تا رشد اقتصادی محقق شود.

صنایع بالادستی و بزرگ یک سلسله ویژگی‌هایی دارند از جمله اینکه به‌شدت به منابع مالی متکی بوده و سرمایه‌بر هستند و علاوه‌بر این، اشتغالزایی پایینی دارند. عمده این صنایع، خام‌فروشی کرده و درصد آلایندگی زیست‌محیطی آنها بالاست و در کنار تمام این ویژگی‌ها، ارزش‌افزوده پایینی تولید می‌کنند. به‌عنوان مثال در حوزه خودروسازی، صنعت قطعه کشور ضعیف است.

یک خودروساز قوی، نیاز به زنجیره تامین قوی دارد. به‌طور عمده صنعت خودرو روی این موضوع متمرکز است که قطعات وارد و در داخل مونتاژ شود. شرکت‌های خصوصی خودروساز عمدتا با این روش فعالیت و تولید داشته و نمایندگی خودرویی را از چین در اختیار دارند و مدل‌هایی را مونتاژ و به‌نام تولید داخل به بازار عرضه می‌کنند.

■ ارزش‌افزوده و بخش خصوصی

ارزش‌افزوده و اشتغال در صنایع ماشین‌سازی و فلزات دو برابر صنعت فولاد است اما از آنها حمایتی نمی‌شود.

در کشور صنایع فولاد قدرتمند هستند و بنگاه‌هایی مانند ماشین‌سازی که در اقتصاد و صنعت تاثیر زیادی دارند، به‌شدت ضعیف هستند. به‌نوعی صنایعی مانند چرم، مبلمان، نساجی و پوشاک، کفش، محصولات پلاستیکی و... مورد بی‌مهری و بی‌توجهی قرار گرفته‌اند. رانتی که در کشور در حوزه انرژی وجود دارد، فقط به صنایع بالادستی می‌رسد و واحدهای صنعتی پایین‌دستی از این منابع و مشوق‌ها بی‌بهره مانده‌اند؛ از این‌رو صنایع بزرگی در کشور فعالیت دارند که فقط مواد خام تولید می‌کنند و صنایع پایین‌دستی هم در حالتی بین مرگ و زندگی فعالیت دارند.

با توجه به ظرفیت کشور در حوزه صنعت، اگر تولیدات فلزات اساسی مانند فولاد و... را تبدیل به محصول نهایی با ارزش‌افزوده کرده و صادر کنیم که ظرفیت نیمی از آن هم در کشور موجود است، ارزآوری حوزه صنعت دو برابر می‌شود. ایران از این طریق می‌تواند حدود ۵۰ میلیارد دلار درآمد ارزی بیشتری داشته باشد. علاوه‌بر این، سبد محصولات تولید کشور متنوع‌تر می‌شود و در برابر تحریم‌ها و محدودیت‌های بین‌المللی مقاوم‌تر می‌شویم. در کنار آن، بازارهای منطقه را نیز در اختیار خواهیم داشت.

این مسائل چالش‌ها و راهکارهای صنعت بوده که باید مدیران و مسئولان کشوری به آن توجه داشته باشند و برای آنها برنامه‌ریزی کنند.

■ ضعف مدیریتی واحدهای تولیدی

بخشی از ضعف‌ها به مسائل درونی صنایع برمی‌گردد. مشکلات صنایع کوچک و متوسط بی‌شمار است. به‌عنوان نمونه، مدیریت‌ها سنتی بوده و به نوآوری توجه چندانی نمی‌شود. توسعه دغدغه نیست و به آموزش نیروی انسانی توجه لازم نمی‌شود؛ از این‌رو تولید اقتصادی نداشته و با ارزش‌افزوده کم فعالیت دارند. محصولات آنها از کیفیت بالایی برخوردار نیست و بازار تقاضایی بالایی ندارند تا به فکر توسعه بازارهای خود و صادرات باشند. صنایع کوچک و متوسط به‌دلیل مدیریت سنتی که بر آنها حاکم است نتوانسته‌اند از ظرفیت‌ها و امکانات استفاده بهینه‌ای داشته باشند؛ از این‌رو در حوزه نیروی انسانی از افراد متخصص و خبره کمی استفاده می‌کنند.

مدیریت سنتی و غیرعلمی در رأس هرم چالش‌های درون‌سازمانی صنایع کوچک و متوسط قرار دارد. بخشی قابل‌توجهی از واحدهای صنفی به‌دنبال این بودند که وام و تسهیلات بانکی دریافت کنند تا بتوانند از برخی امتیازات استفاده کنند. البته بخشی هم به‌دنبال تولید بودند و توجهی به دولت و امتیازات دولتی نداشتند. این واحدها موفق‌تر عمل کرده‌اند؛ بنابراین واحدهای صنعتی که به‌طور ویژه بر تولید متمرکز شده‌اند، موفقیت بیشتری به‌دست آورده‌اند.

■ ضرورت ارائه مشوق

اگر به‌دنبال توسعه در صنایع و ارزآوری هستیم، می‌توانیم روی چند صنعت محدود متمرکز شویم. به‌طور کلی، توجه به زنجیره پایین‌دستی و محصول نهایی فولادسازی و پتروشیمی، ما را در توسعه صنعتی راهبری می‌کند. دولت می‌تواند از شرکت‌هایی که مواد خام صادر می‌کنند، عوارض دریافت کند که تشویقی برای تولید محصولات با ارزش‌افزوده بالا باشد. علاوه‌بر این، تو لید کنند گا ن محصولات نهایی باید از معافیت مالیاتی برخوردار باشند تا به‌این ترتیب خام‌فروشی محدود شود.

در کلان موضوع برای رشد صنعتی نخست باید صنایع پایین‌دستی توسعه پیدا کنند. دوم اینکه صنایع اشتغالزا مانند چرم‌سازی، مبلمان‌سازی، ماشین‌سازی و.. که زمینه کاهش نرخ بیکاری را در کشور فراهم می‌کنند، حمایت و تقویت شوند، چراکه ارزش‌افزوده در این صنایع نهفته است. سوم هم این است که در صنعت خودرو، لوازم‌خانگی و... زنجیره تامین و قطعه‌سازان تقویت شوند. واردات قطعه و مونتاژ محصول در داخل، نفعی برای صنعت و اقتصاد کشور نخواهد داشت.

مورد چهارم، توجه ویژه به موضوعاتی مانند تحقیق‌وتوسعه (R&D)، خلق دانش، نوآوری، آموزش نیروی انسانی و استفاده از افراد ماهر است.

> احسان سلطانی: باید صنعت خودرو، لوازم‌خانگی و... زنجیره تامین و قطعه‌سازان تقویت شوند؛ واردات قطعه و مونتاژ محصول در داخل، نفعی برای صنعت و اقتصاد کشور نخواهد داشت

سخن پایانی

صنعتی پویا و موفق است که دارای ارزش‌افزوده بیشتر باشد.

در این میان، بخش صنعت کشور ما آن‌گونه که باید به معنای واقعی مولد نیست، زیرا در خوشبینانه‌ترین حالت تولید، وابستگی تولیدکنندگان به بازار داخل است.

از این‌رو در کنار خام‌فروشی، محدود بودن بازارهای صنایع ایرانی از دیگر معضلات این بخش است.

کارشناسان معتقدند دولت سیزدهم باید برای اولویت‌هایی مانند بهبود وضعیت معیشت مردم چاره‌اندیشی کنند، چراکه کاهش قدرت خرید آنها بازار داخل تولیدکنندگان را هم تحت‌الشعاع قرار داده است.

البته این موضوع در صنعتی مانند خودرو سبب دلال‌پروری و آشفتگی بازار آن شده است. حال باید دید کارشناسان اقتصادی و صنعتی دولت سیزدهم برای چالش‌ها و مشکلات موجود چه برنامه‌های کوتاه‌مدت و بلندمدتی تدوین خواهد کرد.

یادداشت

اوج‌گیری بیماری هلندی

امیرحسن کاکایی
عضو هیات‌علمی دانشگاه علم‌وصنعت

سال‌هاست صنعت خودرو در ایران به‌ظاهر راه افتاده است. در حدود دهه ۴۰ خورشیدی صنعت بر مبنای مونتاژ آغاز و از همان زمان، برنامه‌های توسعه زیرساخت‌های صنعتی در کشور تدارک دیده شد. سازمان مدیریت صنعتی و سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران تقریبا همزمان با همت کسانی مانند عالی‌خانی و نیازمند راه افتاد و انجام کارهای بزرگی تدارک دیده شد. البته در دهه ۵۰ با افزایش یک‌باره درآمدهای نفتی، بسیاری از برنامه‌ها بهم خورد و مسئولانی که در دهه ۴۰ برنامه‌های بزرگ توسعه‌ای را تدارک دیده بودند، کنار گذاشته شدند و بیماری هلندی اوج گرفت. دهه ۶۰ هم که تقریبا در جنگ و پیامدهای آن گذشت. با شروع دهه ۷۰ با توجه به کمبود منابع و با کاهش شدید درآمدهای نفتی، بزرگانی مانند ترکان و نژادحسینیان، برنامه‌های بزرگی را تدارک دیدند. افراد بزرگی هم این برنامه‌ها را همراهی کردند و به اجرا درآوردند و در دهه ۷۰ با سیاست خودکفایی، جهشی بزرگ را برای صنعت خودرو رقم زدند که نتیجه آن ظهور خودرو ملی با مالکیت معنوی ایرانی، ایجاد تیم‌های طراحی و توسعه در برخی قسمت‌های مهم مانند بدنه و تزئینات و همچنین توسعه زنجیره تامین در ابتدای دهه ۸۰ بود. صنعت خودرو با زنجیره‌ای گسترده از تولیدکنندگان کالاها و خدمات داشت رشد واقعی خود را آغاز می‌کرد که در اوایل دهه ۸۰، قیمت نفت بالا رفت و بیماری هلندی دوباره در ایران عود کرد و بسیاری از کارهای توسعه‌ای رها شد. بسیاری از تیم‌های مهندسی فروپاشیدند و خیلی‌ها سر از کشورهای صنعتی درآوردند. البته از انصاف به دور است اگر یادی نکنیم از به ثمر رسیدن طراحی موتور ملی در میانه دهه ۸۰. البته این موضوع همزمان شده بود با جهش قطعه‌سازی در چین و نتیجه آن در اواخر این دهه، واردات بی‌رویه قطعات چینی شد. با شروع تحریم‌های هسته‌ای در دهه ۹۰، مسئولان دوباره یاد توسعه مبتنی بر توان داخلی افتادند. البته این موضوع همزمان شد با کاهش قیمت نفت. دهه ۹۰، با فراز و نشیب‌های عجیبی تمام شد. توسعه توان فنی در دستور کار قرار گرفت و به‌تدریج تا جایی پیش رفتیم که طراحی بسیاری از اجزای خودرو را فراگرفتیم و در آخرین کاری که در انتهای دهه ۹۰ انجام شد، در خودرو تارا، برای نخستین‌بار طراحی یک خودرو را بدون کمک مستقیم خارجی‌ها انجام دادیم و توانستیم مسئولیت طراحی را بر عهده بگیریم. در دو سال گذشته، کارهای عمیق‌تری در توسعه داخلی‌سازی انجام شد که از جمله مهم‌ترین‌های آنها، داخلی‌سازی ECU و ACU، محور خودرو و رام آن و طراحی گیربکس نیمه‌اتوماتیک AMT و بردهای کنترلی آن است. البته کارهایی مانند توسعه پلتفرم برق و الکترونیک خودرو، خانواده موتور جدید با آخرین فناوری‌های روز دنیا، گیربکس اتوماتیک دو کلاچه DCT نیز در حال انجام است. همچنین چند روز پیش خودرو CUV بر مبنای پلتفرم نسبتا به روز با طراحی کاملا جدید و با کیفیتی بالا رونمایی شد که نامش را «ری‌را» گذاشتند. هر چند عمده رسانه‌ها با اکثریت وکلای مجلس و بسیاری از مسئولان همراهی کرده و صنعت را چنان غیرمنصفانه موردنقد قرار دادند که نمی‌توانیم پیشرفت‌ها را ببینیم و به آنها افتخار کنیم.

همان‌طور که می‌دانید در ۴ سال گذشته صنعت خودرو در سنگین‌ترین تحریم‌های قرن اخیر قرار گرفت. در این میان، مسئولان و سیاست‌گذاران با قیمت‌گذاری دستوری غلط و همچنین اجرای سیاست‌های اشتباه در تولید زیانده، جابه‌جایی‌های بدون منطق اقتصادی مدیران عامل دو خودروساز اصلی و ایجاد انواع موانع قانونی در مقابل توسعه صنعت، به‌جای آنکه به این صنعت کمک کنند، در عمل با برنامه تحریمی امریکا همراهی کردند و به این صنعت ضربه زدند. حال می‌بینیم که این صنعت به چه روزی افتاده است. از یک‌سو آماده یک جهش بزرگ فناورانه است و از سوی دیگر، به علت کیفیت پایین، سیاست‌گذاران به جای اینکه مشکلات فنی و اقتصادی جلوی روی این صنعت را برطرف کنند، در عمل زیان بالای صد هزار میلیارد تومانی را به صنعت تحمیل کردند و دائم مشغول تخریب وجهه این صنعت در میان مردم هستند. حال وزیر با تمام شجاعت، افتخار خود را حمایت از واردات می‌داند. او ادعا می‌کند که واردات خودروهای زیر ۱۰ هزار دلار را به هر قیمتی انجام خواهد داد. وزارتخانه به جای آنکه مشکلات صنعت را حل کند، به بهانه ایجاد رقابت در بازار می‌خواهد با دلار ارزان در اختیار خودش، واردات انجام دهد. کار تا جایی پیش می‌رود که تا می‌تواند تلاش می‌کند، تعرفه‌ها را پایین بیاورد. در همین سوال اخیر از وزیر صنعت، معدن و تجارت، اصل سوال این است که چرا واردات برای کنترل بازار و رقابت‌پذیری صنعت خودرو انجام نمی‌شود و بدین‌ترتیب فضای کشور را دوباره آماده می‌کنند تا بیماری هلندی آن شعله‌ور شود. اما چگونه؟ از یک‌سو قیمت نفت بالا رفته و از سوی دیگر، میلیاردها دلار ایران در دنیا بلوکه‌شده که با موفقیت مذاکرات وین یا قطر، ناگهان آزاد می‌شود. از آن طرف، تورم داخل کشور بیداد می‌کند و درنتیجه تولید داخلی نمی‌تواند در مقابل واردات با ارز کنترل‌شده، مقاومت کند. نتیجه؟ به‌طور طبیعی واردات با ارز ارزان‌تر از ارزش واقعی آزاد می‌شود. از سویی وزیر هم تعرفه را تا آنجا که می‌تواند پایین می‌آورد. اما این صنعت با این همه زیان انباشته و کمبود سرمایه، دست بسته در تامین مواد اولیه با کیفیت و فناوری مناسب از بازار بین‌المللی و تورم دست‌کم ۴۰ درصدی، چگونه می‌تواند مقاومت کند؟ با واردات CKD و CBU، برنامه‌ای که وزیر از دو خودروساز خصولتی می‌خواهد. در چنین شرایطی چه کسی زیان خواهد کرد؟ عملا در چنین وضعیتی تمامی برنامه‌های توسعه داخلی به‌سرعت با شکست روبه‌رو خواهند شد و ترمز توسعه داخلی کشیده می‌شود. نتیجه؟ صنعت خودرو دوباره وارد یک فاز جدید وابستگی شدید می‌شود و دوباره تیم‌های توسعه از هم می‌پاشد. به‌نام رقابت، واردات انجام می‌شود و بازار جولانگاه خودروهای چینی و نهایتا هندی خواهد شد. آیا می‌دانید اگر همان ۲ میلیارد دلاری که وزیر به قول خودش برای واردات خودرو کنار گذاشته و دست‌کم ۲۰۰ خودرو می‌توان با آن وارد کرد، برای توسعه صنعت خودرو و تامین مایحتاج خارجی آن تخصیص می‌دادند، در سال یک میلیون خودرو تولید می‌شد و حداقل معادل ۸ میلیارد دلار به‌طور سالانه ارزش‌آفرینی در کشور انجام می‌شد؟ کیفیت پایین است؟ خوب به جای آنکه با شرکت‌های تجاری خارجی مذاکره کنید و توان خود را در واردات خودرو به رخ بکشید، مشکلات تامین فناوری و مواد اولیه را حل کنید. پایان این مسیری که می‌رویم، تخریب کامل صنعت خودرو و در نهایت وابستگی کامل بازار به خارجی‌ها خواهد بود. یک‌بار هم که شده بیایید جلوی وسوسه استفاده از دلارهای نفتی بایستید و بیماری هلندی را مهار کنید.

پنجشنبه
۱۲ آبان ۱۴۰۱- ۸ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴ - ۳ نوامبر ۲۰۲۲- شماره ۲۱۸۸-پیاپی ۳۵۰۶

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

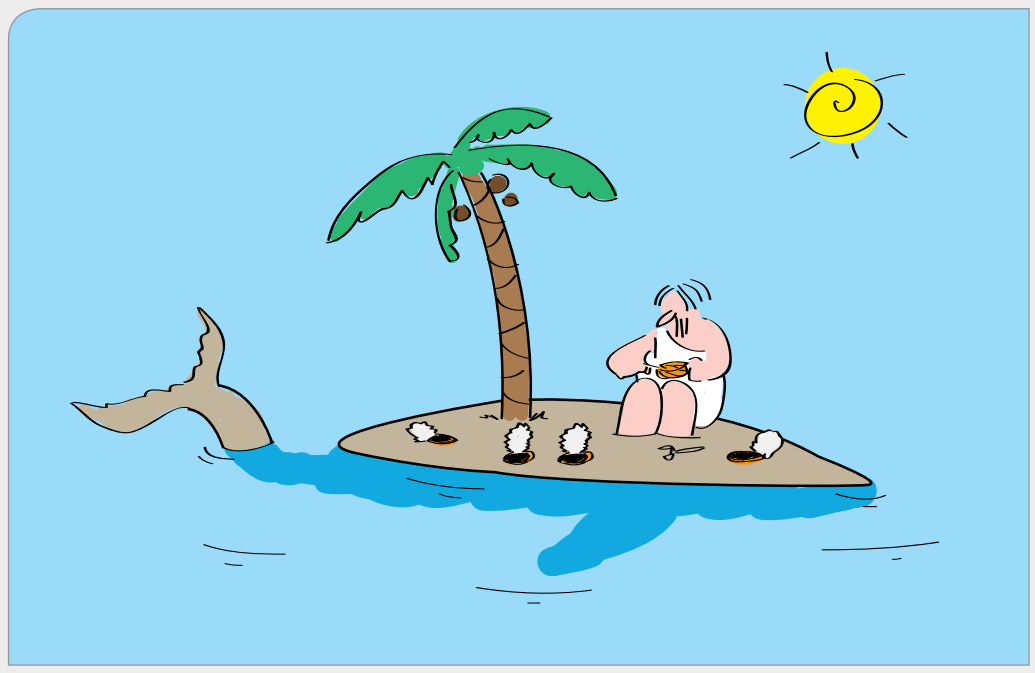
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۲۲۷۴۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۳ -ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

گزارش صمت درباره استارت‌آپ‌هایی که در زمان درستی متولد نشده‌اند

شکست، راهی برای دوباره آغاز کردن

فروپاشی و شکست در ماهیت اکوسیستم استارت‌آپی است و به‌طورکل استارت‌آپ‌ها زاده می‌شوند تا شکست بخورند و دوباره جان بگیرند و جایگاه خود را در فضای تولید دانش‌بنیان شدن پیدا کنند. این روندی است که در سراسر دنیا وجود دارد؛ گفتن و شنیدن از شکست استارت‌آپ‌ها شاید مفیدتر از تعریف روند موفقیت استارت‌آپ‌های موفق باشد، چرا که هر فردی که رهبری یک استارت‌آپ را چه به‌صورت فردی و چه به‌صورت گروهی برعهده می‌گیرد، باید بداند روی لبه تیغی حرکت می‌کند که هر لحظه امکان فروپاشی دارد و همواره این ذهنیت را باید داشته باشد که شکست به‌مثابه از بین رفتن همه چیز نیست، بلکه راهی است برای دوباره آغاز کردن. در گزارش پیش‌رو صمت به تجارب استارت‌آپ‌هایی پرداخته که امروزه از سوی دیگر گروه‌ها تبدیل به کسب‌وکار بسیار موفق شده‌اند.

نگاهی به تجربه‌های جهانی

پیش از اینکه شرکت‌های تحویل موادغذایی مانند BigBasket و سایرین شناخته شوند، کمپانی WebVan این ایده را در سال ۱۹۹۹ کلیده زده بود. Louis Borders در دوران بحران حباب دات کام این کمپانی را تاسیس و استارت‌آپ او ادعا داشت که موادغذایی را در عرض ۳۰ دقیقه به مشتریان تحویل می‌دهد. حباب دات کام، یک حباب اقتصادی در خلال سال‌های ۱۹۹۵ تا ۲۰۰۰ میلادی بود که طی آن بازارهای بورس سهام کشورهای صنعتی دنیا شاهد رشد سریع ارزش مالی‌شان بودند که از رشد بخش اینترنت و شاخه‌های مرتبط با آن ناشی می‌شد. Louis Borders و George Shaheen مدیرعامل کمپانی WebVan باور بسیاری به سیستم‌های آنلاین داشتند و با شور و اشتیاق بسیاری این کسب‌وکار را شروع کردند.باوجود خریداری انبارهایی پر از محصول، کامیون‌هایی برای تحویل محصولات و کامپیوترهایی گران‌قیمت به‌منظور تسهیل فرآیند تحویل، این استارت‌آپ به موفقیت دست نیافت. مردم ایده خرید آنلاین محصولات غذایی را نپذیرفتند، چرا که در آن زمان اینترنت نیز در همه‌جا در دسترس نبود، در نتیجه صاحبان این فروشگاه چاره دیگری غیر از بستن آن در سال ۲۰۰۱ نداشتند. اگر چند سال بیشتر صبر می‌کردند، به‌طورحتم به‌شهرت می‌رسیدند. WebTV هم نمونه دیگر استارت‌آپی است که شکستش باعث شهرت جهانی آن شد. این استارت‌آپ در سال ۱۹۹۵ با هدف ادغام وب و تلویزیون تاسیس شد. آنها توانستند وسیله‌ای در سایز یک دستگاه ضبط ویدئویی تولید کنند که اینترنت مقرون‌به‌صرفه را بدون استفاده از کامپیوتر به پذیرایی خانه‌ها می‌آورد. WebTv رشد زیادی کرده و MSN آن را خریداری و به MSN TV در سال ۱۹۹۷ تغییر نام داد. هرچند به‌دلیل نبود پهنای باند و نرخ نجومی دستگاه، این ایده رو به نابودی رفت و WebTv نتوانست رونق بگیرد و موفقیت کسب کند، اما امروزه کمپانی‌های مشابهی مانند Xbox ۳۶۰ و DYRs از همین ایده استفاده می‌کنند. تمامی این استارت‌آپ‌ها تصور می‌کردند که اگر ایده‌ها به‌درستی اعمال شوند، موفق خواهند شد، اما تمامی آنها در رویارویی با شرایط سخت و پیچیده با شکست روبه‌رو شدند.

ایده‌ای برای خدمات آنلاین پزشکی

هدی دوست‌محمدی که مدتی رهبری یک استارت‌آپ در زمینه خدمات سلامت در بستر آنلاین را برعهده داشت، بااشاره به اینکه زمان راه‌اندازی خدمات سلامت در بستر آنلاین کمی زود بود، می‌گوید: «۵ سال پیش بود که استارت‌آپی در زمینه ارائه خدمات پزشکی از راه دور و در بستر آنلاین راه‌اندازی کردیم و در ابتدای فعالیتش جزو استارت‌آپ‌های برتر در جشنواره‌های گوناگون شد». وی معتقد است: «در ابتدای مسیر فعالیت استارت‌آپی خود بسیار پرقدرت پیش می‌رفتیم و در راه رسیدن به مرحله دانش‌بنیان شدن بودیم اما طی جلساتی که برای دریافت مجوز دانش‌بنیان شدن خویش با مسوولین مربوطه برگزار کردیم، متوجه شدیم باید فناوری قابل ملموس و غیرتکراری را خلق می‌کردیم تا موفق به دریافت این مجوز می‌شدیم؛ در حالی‌که هدف اصلی ما از ایجاد کسب و کار خود ارائه خدمتی نوین در بستر فناوری و اینترنت بود و کمابیش خدمتی که آن زمان ارائه داده بودیم غیرتکراری و نو بود». دوست‌محمدی دلیل شکست استارت‌آپ خود را نبود حمایت و بودجه کافی می‌داند و می‌گوید: «به‌اعتقاد من این کسب‌وکار به این دلیل که در زمان خودش نو بود، نتوانست جایی در میان دانش‌بنیان‌ها باز کند و در مرحله خلاق بودن باقی ماند. دوستانی را هم سراغ دارم که چنین مسیری را طی کردند اما در نهایت آنها هم مجبور به واگذاری کسب‌وکار خود شدند. بسیاری از آنها محصولات درخوری تولید کرده بودند و چون حمایت‌کننده و سرمایه‌گذاری جدی نیافتند در نهایت مجبور شدند آن را ترک کنند. بسیاری از آنها در سال‌های پایانی فعالیت خود تنها به جابه‌جایی نمایشگاهی می‌پرداختند».

■ استارت‌آپ‌هایی که راه بلاگر شدن را پیش می‌گیرند

به‌گفته دوست‌محمدی، امروزه وضعیت بلاگرهای اینستاگرام نسبت به گروه‌های استارت‌آپی که قصد ایجاد اشتغال در کشور دارند و حتی دانش‌بنیان‌های خرد، بهتر است تا جایی که بسیاری از رهبران استارت‌آپی برای ادامه فعالیت، راه بلاگر شدن را طی می‌کنند و محصولات خود را در پیج‌های اینستاگرامی خود به‌فروش می‌رسانند.

در این رابطه، می‌توان از کارمندی در مجموعه‌هایی که بیشتر بی‌ارتباط با حرفه اصلی این افراد است به‌عنوان یک کابوس یاد کرد، چرا که روزگاری این افراد خود صاحبان ایده شناخته می‌شدند که از توانمندی بالایی برخوردارند، اما پس از صرف هزینه‌های زمانی و مالی مجبورند راهی را بروند که انتخاب‌شان نیست؛ در بیشتر موارد، استعداد و توانمندی‌های یادشده این افراد به‌ندرت در مجموعه‌هایی که کار می‌کنند، مورداستفاده درست قرار داده می‌شود و منجر به خلق یک فرآیند یا کالای بی‌تکرار می‌شوند باتوجه به اینکه پیش‌تر هم اشاره شد؛ دلیل این امر فعالیت در فضای شغلی بی‌ارتباط با حرفه و سواد صاحبان استارت‌آپ‌ها است.

■ اعتماد نمی‌کنند

دوست‌محمدی در این‌باره می‌گوید: «نظر بسیاری از مدیران در شرکت‌های مختلف نسبت به این افراد ناشی از یک نگرش بدبینانه است، بیشتر آنها تصور می‌کنند همکاری طولانی‌مدت با این افراد به سودشان نیست و اصولا دید خوبی نسبت به استارت‌آپ‌ها ندارند، چرا که امکان دارد روزی دوباره ترک شغل کنند و به مسیر پیشین خود بازگردند، به‌همین دلیل نگاه سوگیرانه‌ای هم در این زمینه از سوی کارفرمایان وجود دارد».

وی با اشاره به از دست دادن موقعیت‌های شغلی درخور به‌دلیل اینکه مدت زمانی به توسعه فعالیت‌های‌شان در مسیر استارت‌آپی خود می‌پرداختند، معتقد است باتوجه به اینکه مدت زمان زیادی را صرف توسعه استارت‌آپ خود می‌کنیم وقتی با فروپاشی مواجه می‌شویم، موقعیت‌های درخور شغلی دیگر را به‌دلیل گذر زمان از دست می‌دهیم و به‌عبارتی یافتن شغل مناسب دشوارتر می‌شود و فرصت‌های استخدامی از دست می‌رود.

چون فروش نداشتیم، شکست خوردیم

در ادامه سراغ یکی دیگر از صاحبان ایده در دنیای استارت‌آپی رفتیم که پیش از آغاز کار به‌واسطه فعالیت‌ها و مقام‌هایی که در مسابقات بین‌المللی رباتیک آورده بود، تصمیم گرفت یک شرکت استارت‌آپی در همین زمینه تاسیس کند، اما پس از مدتی با شکست مواجه می‌شود و تصمیم می‌گیرد راه دیگری برای توسعه در پیش گیرد. مجید یساری می‌گوید: «یکی از مهم‌ترین شروطی که برای توسعه یک کسب‌وکار لازم است، فروش کافی و استقبال از محصول و خدمات تولیدشده است. در واقع آنها باید در گام نخست نیازهای بازار را بشناسند تا بتوانند بقای خود را حفظ کنند». یساری معتقد است بیشتر استارت‌آپ‌ها روندی معکوس در تولید و شکوفایی پیش می‌گیرند و لازم است از تجربه شرکت‌های بزرگ و موفق، نهایت استفاده را کنند.

وی می‌گوید: «در ابتدای فعالیت خود شروع به ساخت محصول کردیم، اما چون بازاری برای فروش پیدا نکردیم، در نهایت زمین خوردیم و مدت زمان زیادی هزینه‌های اضافی پرداختیم و در نهایت تصمیم گرفتیم فعالیت خود را در دل یک مجموعه بزرگ نهادینه کنیم و به‌صورت یک گروه فعال، پروژه‌های حوزه‌های الکترونیک نرم‌افزار و هوش مصنوعی را با آخرین فناوری‌ها به‌سرانجام برسانیم».

■ چرا استارت‌آپ می‌زنید؟

امروز هر کسب‌وکاری باید بداند که برای رفع چه نیازی شکل گرفته است و در واقع پیش از شکل‌گیری کسب‌وکارها دلیل شکل‌گیری آنها می‌تواند نیازهای رفع‌نشده در آن حوزه خاص باشد، اما اینکه چگونه به این نیازها باید دسترسی داشت، خود فرآیندی زمانبر است که بیشتر رهبران استارت‌آپ‌ها به آخرین موردی که می‌رسند نیازسنجی در بازار است. در واقع آنها در فرآیند تولید محصول کالا یا خدمات قرار می‌گیرند و بعد در ارائه آن به بازار با مشکل مواجه می‌شوند و می‌فهمند که محصول‌شان موردنیاز بازار نبوده است، هرچند مبتنی بر فناوری است. یساری در این‌باره می‌گوید: «ارتباط صنعت با دانشگاه، اصلی‌ترین مانع یک کسب‌وکار نوپا به‌ویژه در بخش فناوری است. کم پیش می‌آید که مشکلات صنعت کشور در دانشگاه‌ها بررسی شود. حال اگر این ارتباط برقرار شود، فرآیند نیازسنجی به‌راحتی انجام می‌شود و در این شرایط افراد خبره، توانمند و باثبات به‌آسانی می‌توانند حتی باوجود تحریم‌ها مشکلات کشور را حل کنند». به‌گفته وی، ارتباط صنعت با دانشگاه، نیازسنجی و تیم خوب می‌تواند مسیر استارت‌آپ‌های یک کشور را به شکوفایی برساند و آنها را از خطر فروپاشی برهاند.

■ تجربه خارجی‌ها

وب‌ون در روزهای بالا گرفتن تب اینترنت در سال ۱۹۹۶، توسط لوئیس بوردرز تاسیس شد. او در سال ۱۹۷۱ نیز از موسسان کتابفروشی بوردرز بود. وب‌ون با همکاری شرکت مهندسی بچتل، یک میلیارد دلار صرف ساختن انبار خود کرد و ناوگانی از کامیون نیز برای تحویل کالا به مشتریان خود، خریداری کرد. از سوی دیگر، سهام شرکت رقیبش یعنی هوم‌گروکر را که اوضاع خوبی نداشت، به‌بهای ۱.۲ میلیارد دلار خرید. این شرکت در سال ۲۰۰۰ یعنی روزهای اوجش، ۱۷۸.۵ میلیون دلار فروش داشت، اما ۵۲۵.۴ میلیون دلار هم هزینه کرده بود. وب‌ون در دوران اوجش در بیش از ۱۰ بازار امریکا فعالیت داشت؛ منطقه بی‌سانفرانسیسکو، دالاس، سن‌دیگو، لس‌آنجلس، شیکاگو، سیاتل، پورتلند، اُرگون، آتلانتا، جورجیا، ساکرامنتو، اورینج کانتری و کالیفرنیا. با این امید که این رقم را تا سال ۲۰۰۱ به ۲۶ شهر برساند.

سرمایه‌گذاران فشار زیادی بر شرکت می‌آوردند تا زودتر به سوددهی برسد. همین فشار و رشد سریع، بعدها گریبانگیر وب‌ون شد، به‌گونه‌ای که سی‌نت این کسب‌وکار را یکی از بزرگ‌ترین شکست‌های تاریخ خوانده است.

هیچ‌یک از مدیران‌ارشد یا سرمایه‌گذاران شرکت و همچنین خود مدیرعامل، تجربه‌ای در زمینه صنعت سوپرمارکت نداشتند،کمااینکه جورج شاهین برای پیوستن به این شرکت، از ریاست دفتر مشاوره اندرسن استعفا داده بود. وب‌ون مجبور بود دستمزد بالایی به شاهین بپردازد، چرا که او در پست قبلی‌اش، ۴ میلیون دلار در سال درآمد داشت. شاهین در آوریل ۲۰۰۱ وقتی که وب‌ون در شرف تعطیل شدن بود، از مدیرعاملی شرکت کناره‌گیری کرد.

یادداشت

تیم‌سازی مسیر را هموار می‌کند

ابراهیم ذبیحی
مدیرعامل دانش‌بنیان در عرصه فناوری اطلاعات

تیم‌سازی مهم‌ترین گام در مسیر دانش‌بنیان شدن است. به‌اعتقاد من ۲ معضل اصلی باعث می‌شود که یک گروه استارت‌آپی نتواند به مرحله دانش‌بنیان شدن برسد؛ نخستین معضل به اشکالات اساسی در تیم‌سازی آنها برمی‌گردد؛ از آنجایی که مهم‌ترین اهرم اجرایی یک استارت‌آپ یا شرکت دانش‌بنیان علاوه بر دانش کافی، نیروهای انسانی آن است، بنابراین نوع تعامل نیروی انسانی با محیط از اهمیت زیادی برخوردار است. حال اگر این تعامل وجود نداشته باشد، در عمل در مسیر تولید با مشکلات عدیده مواجه می‌شوند.

■ رویای مغزها؛ ابتدا امریکا بعد اروپا

یکی دیگر از معضلات اصلی در بحث تیم‌سازی دانش‌بنیان‌ها، مهاجرت نخبگان است که دست سرتیم استارت‌آپ‌ها و صاحبان شرکت‌های دانش‌بنیان را خالی از نیروی کارآمد می‌کند.

کشورهای اروپایی نظیر فنلاند، دانمارک، هلند، سوئد و... باوجود امکانات مطلوب و درخوری که ارائه می‌دهند، مقصد نخبگانی شده‌اند که پیش از این نیروی فعال و کارآمد دانش‌بنیان‌ها بودند. تا پیش از این بیشتر این افراد رویای کار در اکوسیستم‌هایی نظیر سیلیکون ولی و ایالات‌متحده‌امریکا را داشتند، اما در دهه اخیر فهرست کشورهایی که مقصد اصلی مغزها هستند، بلندتر شده است. به‌عبارت دیگر رقیب اصلی شرکت‌های دانش‌بنیان در تیم‌سازی، شرکت‌های داخلی نیستند، بلکه شرکت‌هایی هستند که از امکانات درجه یک بین‌المللی در کشورهای پیشرو برخوردارند.

■ بدانید بازار چه می‌خواهد

مشکل دیگر به شناخت ناکافی از بازار فروش محصول یا خدمات تولیدی آنها برمی‌گردد. بیشتر این دانش‌بنیان‌ها در بدو فعالیت از بازار فروش خدمات یا محصولات‌شان برآورد اشتباهی می‌کنند. این امر از آنجایی نشأت می‌گیرد که عمده نیرویی که ذهن فعال و خلاق در تولید محصول و خدمات دارد،به‌الزام توانایی بکارگیری خلاقیت و توانمندی در توسعه کسب‌وکار و بازاریابی و شناخت بازار را ندارد، در نتیجه شاهد تولید محصولات بسیار پیشرفته‌ای خواهیم بود که موردنیاز جامعه هدف نیست.

برگزاری دوره‌های آموزشی برای استارت‌آپ‌ها و صاحبان شرکت دانش‌بنیان برای تمامی سطوح یکی از الزامات اساسی است که در ابتدای مسیر می‌تواند کمک شایانی به مخاطبان کند. این اشتراک دانش می‌تواند از طریق کارگزارها در معاونت علمی انجام شود. بیشتر سرتیم‌های گروه‌های استارت‌آپی این‌گونه تصور می‌کنند که اگر از اسم و رسم کافی برخوردار باشند، مسیر هموارتری در پیش خواهند داشت. به‌عبارت دیگر طبق یک قانون نانوشته در مسیر دانش‌بنیان شدن، شرکت‌هایی مسیر دانش‌بنیان شدن را هموارتر سپری می‌کنند که ایده و اراده خوبی برای تولید یک محصول موفق دارند، اما توانمندی‌های مالی و امکانات لازم را برای توسعه کسب‌وکار خود ندارند؛ یعنی این شرکت‌ها به‌عبارتی زیرزمینی هستند و تنها دارایی‌شان علم و فن تولید محصول و خدمات است. اگر شرکتی به بلوغ کافی رسیده و بازار خوبی هم داشته باشد، نیازی به حمایت خاص برای دانش‌بنیان شدن ندارد؛ به‌طور معمول این نوع کسب‌وکارها تنها ایده و علم کافی دارند. همچنین از جمله حمایت‌های نهادهای دولتی به شرکت‌های دانش‌بنیان، ارائه تسهیلات مالی و وام‌های گوناگون است؛ توصیه می‌شود تلاش چندانی برای دریافت وام نکنند، چرا که به‌طورکلی تسهیلات، گروه‌های استارت‌آپی یا دانش‌بنیان‌ها را وارد یک حباب فرضی از توانمندی‌ها می‌کند؛ به‌عبارت دیگر شناخت همراه با توهم غلط از فروش یک محصول یا خدمات به صاحبان کسب‌وکار می‌دهد، در حالی که در بیشتر موارد فروش بالا و سود واقعی نداشته‌اند، بنابراین بهتر است دانش‌بنیان‌های نوپا فروش خود را تدریجی و به‌صورت پلکانی بالا ببرند نه آنکه با پمپاژهای ناگهانی در بازار حضور پیدا کنند.

■ سهمیه سربازهای امریه افزایش یابد

موضوع دیگری که می‌تواند از سوی نهادهای دولتی نظیر معاونت علمی ریاست‌جمهوری موردحمایت قرار گیرد، فعالیت سربازهای امریه در این مجموعه‌ها است. این فرآیند یک معامله پرسود است، چرا که از یک‌سو افرادی که در قالب سرباز امریه به‌کار در شرکت‌های دانش‌بنیان می‌پردازند، علاوه بر گذران خدمت سربازی، ۲ سال از گران‌بهاترین سال‌های عمر خود را مشغول آموزش و کسب تجربه در حیطه کاری خود می‌شوند. در واقع فردی که قرار بود ۲ سال از عمر خود را بدون برنامه در یک قرارگاه نظامی سپری کند، با ورود به این شرکت‌ها علاوه بر کسب درآمد می‌تواند به توانمندی‌های خود بیفزاید. از سویی دیگر فرصت خوبی برای صاحبان شرکت‌های دانش‌بنیان است تا نیروی کار آموزش‌دیده و سرمایه انسانی بسازند.

علاوه بر آموزش نیروی انسانی، افرادی که پیش از خدمت سربازی در این شرکت‌ها سابقه کار و فعالیت دارند، می‌توانند در قالب امریه به ادامه همکاری بپردازند. بیشتر صاحبان شرکت‌های دانش‌بنیان تجربه‌های زیادی مبنی بر از دست دادن نیروی انسانی باتجربه به‌دلیل ورود به خدمت سربازی دارند، در حالی که اگر این مسیر هموار شود، بیشتر این افراد می‌توانند در همان شرکت به‌کار و فعالیت بپردازند.

